

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadó: úrnajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

A geszti levél.

Azt mondják, hogy nincsen semmi új a nap alatt, s a mi ma történik, az már megtörtént régen számtalanszor.

Pedig hát ez nagyon téves felfogás, vannak azért új dolgok is a világon, amikhez foghatót a mult még nem produkált. Ilyen teszem a rádium a fizikában, meg az a bizonyos geszti levélke Magyarországon, ami világos bizonyítéka annak, hogy hazánk sem az utolsó ország a világon, mert vannak olyan specialitásai, minőkkel más nemzetek nem dicsekedhetnek s nem is dicsekedhettek.

Tisza István miniszterelnök személye szerint is unikum a maga nemében.

Régen elavult felfogás szerint ugyanis ő volna jelenleg arra hivatva, hogy a független magyar nemzeti állam kiépítésében munkavezető legyen s azt a végtelenül szerény kis épületet, melyet Deák Ferenc és Andrássy Gyula fogatékos tervezése alapján kislelkű vállalkozók tákoltak össze, fényes és hatalmas, a nemzet geniuszához méltó alkotássá emelje.

Ő azonban minden izében erős és eredeti egyéniség akar lenni, melyet még a hivatás sem korlátoz.

Magyarország jövőjét köti a maga személyéhez, bár pórias felfogás szerint

ez is megfordítva volna helyes. Mint képviselő arra volna hivatva, hogy kerüljenek politikai meggyőződését igyekezék diadalra vinni, a helyett azonban választóitól várja el, hogy az ő speciális törekvéseinek legyenek rendületlen harcosai és ily célból levélbelileg igyekszik a jámbor hazafiakat a magasabb állambölcséletben kioktatni.

Irigylésre méltó gesztiek és ugraiak! Geszt és Ugra egycsapásra történelmi nevezetességű helyekké alakultak Tisza István kegyelméből s ha nem csalódunk, törhetetlen magyar chauvinismusából. Miért jusson ki a dicsőségből csupán a gácsországi kis Chlopynak, mikor mi mindnyájan jó magyarok vagyunk s örömmel látjuk egyik-másik községünknek történelmi nevezetességre való emelkedését?! Ez már csak elég szép ambíció egy „néptörzstől.”

Ha pórias felfogásból kiindulva az 1867-diki XII. törvénycikket eddig olyan lyukasorru csizmának néztük amely könnyen beereszti az összmonarchiás eszmék híg kátyuját s abban a véleményben voltunk, hogy ezt a csizmat szépen kikellene foltozni. Tisza István gróf abban a meggyőződésben van, hogy a lyukas orru csizmára felesleges az erős sarok, amivel keményen lehet rugni, ő tehát ezt a sar-

kot leveszi róla. Ez már csak elég eredeti felfogás és mivelhogy Deák Ferencék azt a sarkot elég erősen megcsirizelték és megszőgelték, az erős kéz is fényesen érvényesülhet annak leszakításánál.

Szegény Deák Ferenc, kinek emlékeztét nemrégiben ünnepelte a hivatalos Magyarország, abban a meggyőződésben volt, hogy az ő mondva csinált csizmájának legértékesebb része az a bizonyos sarok, mely szerint az ország az ujonejutaléknak és vele összefüggő egyéb dolgoknak megajánlását feltételekhez kötheti, s Tisza István most arra vállalkozik, hogy ezt a sarkot mesterségesen leszakítsa s belehajtsa abba a nagyhatalmi pocsolóba, mely már annyi minden drágaságunkat elnyelte.

Ha a vállalkozás komikus nem volna, sirni is lehetne a geszti levélen. Komikusnak mondjuk, mert az *inas* bizonyítja, hogy rosszabb csizmat is lehet csinálni, mint a milyent a mester produkált s ezt azzal akarja bizonyítani, hogy a régi rosszat rontja. Mivel azonban több mint valószínű, hogy Deák Ferenc nem akart, csak kénytelen volt rossz csizmat csinálni, reméljük, hogy az egész ország e közvéleménye a *mester* pártjára áll s a nagyoló *inast* becsületre tanítja.

T Á R C A.

Miért?

Mért, hogy az égi testek közt
A föld a mi lakó helyünk,
Hol bölcsőtől koporsóig
Vándor bottal járunk kelünk?

Miért törnek oly előre
Patak habjának ezrei,
Ha úgyis a tenger szája
Kérlelhetetlenül elnyeli?

És miért dalol a madár
Fészkeben, mit maga szöve,
Ha oly könnyen kiolthatja
Életét a fegyver csöve?

Mért igyekszik szétbomolni
A bimbónak szírom meze,
Ha bármikor letépheti
Az emberek zsarnok keze?

Miért mindenre e földön
Csak egy az igaz ráadás,
Mindennél utolsó frázis
Megsemmisülés, hervadás?

S mért a mi hervadásunkra
Nem jön csak ismét kikelet?
Vagy tán új tavaszt remélni
Az embereknek is lehet?

A mint csak három csillagból
All a Göncöl szekér rudja,
Miértimet megfejteni
Tán csak a jó Isten tudja.

Katonka Bertalan.

Szeretnék szólni . . . . .

Szeretnék szólni édes vágygal,
Mint lágyan zengő csalogánydal . . .
Szeretnék hévvel, lelkesedve,
Elbűvölően, elepedve . . . . .

. . . . . És mikor aztán ottan állok
Előtted, szóra sohse várok,
Csak ráborulok kebeledre
S szeretlek némán, önfeledve!

Lukács Tihamér.

Egy templomban . . . . .

Egy templomban csendben
Imádkoztunk ketten.
Vele, kivel együtt
Kegyből neveltetem.

Ima után ha szólt:
Csak árvaságáról,
Én is szóltam: éltem
Zord sivárságáról.

Ott ahol én vele
Imádkozni szoktam,
Ünnep volt, menyegző,
Hivek voltak sokan.
A templomban szegény
A nász közelében,
Nézte a mirtust-a
Menyasszony kezében.

Még nap-nap után is,
Imádkoztunk ketten,
Nem rég ima után
Hozzá közeledtem.
Fehér gyöngyvirágot
Nyujtottam át neki,
Ugy fogadta tőlem:
Szent könyvébe teszi.

Ott, a hol én vele
Imádkozni szoktam:
Templomba bus ének,
Gyászmise, — halott van.
Arvák állnak körül
Egy koporsót sirva,
Én majd nap-nap után
Kijárok a sirra.

Inám.

Bevásárlási utamból hazatérve, az őszi újdonságok dús választékban megérkeztek.

Férfi nyakkendőkben alkalmi vétel.

Kérem a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Kiváló tisztelettel:

EISLER KÁROLY női-, férfi-dívat, ruvidáru és cipő-üzlet
tulajdonos Nyiregyházán.

Tisza Pista azt izente . . . .

A „Szabolcs” számára írta: **Vidor Marci.**

Nem fogyott el a regimentje, nem . . . a világerért sem; a mai miniszterelnököknek nem egyhamar fogy el a regimentjük. Egészen másként vannak azok a katonák berendezve: hűségre, engedelmességre, alázatosságra, . . . amíg jön egy másik főmúti, pardon miniszterelnök, amikor a régi zászlót cserbenhagyva lelkiismeret furdálás nélkül felesküsznek az új zászlóra.

Hát ez a regimentje még meg van a miniszterelnököknek és egyelőre semmi kilátás arra, hogy megszabaduljon a mandátumaikhoz kétségbeesetten ragaszkodóktól. Hanem egészen mást izent Tisza Pista, egészen mást! Azt izente, hogy ezzel a regimenttel vérbe fogja fojtani a szólásszabadságot, a magyar nemzetnek egyedüli kincsét, mely a sok hányattatás után még megmaradt neki.

Tisza ugrai választóihoz intézett levelében kemény legénynek mutatkozik. Vajjon ilyen kemény-e igazán, azt már a legközelebbi jövő fogja megmutatni. Egyelőre a lehető legszilárdabb akarattal (melyben több lesz az akaratosság, mint a szilárdság) eltökélte, hogy a jelenlegi házszabályt, mely a szólásszabadságnak igazi mentsvára, kivetkőzteti eredeti szelleméből és saját kényelmére fogja berendezni. Erősen fogadkozik, hogy elejét fogja venni annak, hogy néhány összeverődött ember megállítsa a magyar alkotmány gépezetét stb. stb. És a gyönyörű frázisok egész tömegét ujságírói bizossággal, de annál nagyobb lelkiismeretlenséggel sózza az ugraiak nyakába. Szól az ugrai választókhöz, értse az egész ország: milyen rettentő veszedelemnek fogja ő most utját állani, mikor a házszabályok rendelkezéseit igyekszik megszorítani. A gyöngébbek kedvéért megereszt pár hazafias szóllamot, hogy lássák, micsoda

ember ő, mennyire szívén fekszik neki a haza boldogsága, jóléte. Amit egyébiránt ne vonjunk kétségbe. . . .

De a köntörfalazásnak az a módja, melylyel be akarja adni a nemzetnek, hogy a házszabályok megszorítása nem a szólásszabadság eltiprására, hanem egy rakoncátlankodó csoport megfékezésére irányul, megdöbent bennünket. Bizony most rakoncátlankodik az egész nemzet és a rakoncátlankodók szíve a mi szívünk, az ő óhajításuk, a mi legforróbb óhajításunk. De valljuk be őszintén az a nemzet, mely a jogait óhajítja, most kellemetlen Tisza Istvánnak.

Neki a meghunyászkodó nemzet kell, aki fölrad minden jogot, csak hogy békeségben élhessen, neki az a nemzet kell, aki megtagadja önmagát, aki békjót szorít szenvedélyeire; mert ezt így óhajítja pár osztrák főúr, néhány hóbortosa a centralizáció eszméjének, elkeseredett elensége a magyar nemzetnek.

Van szólásszabadság: lesz magyar vezényszó, van szólásszabadság: lesz önálló vámterület, van szólásszabadság: lesz minden, ami a hazának jó és kedves. . . Hát minek akkor szólásszabadság, kérde Tisza István? Mert ha nincs szólásszabadság, nincs obstrukció! *Obstrukció*, ez a falra festett ördög, ettől a fűbe harapsz magyarom! Lesüljedünk az osztrák parlament nivójára, eljátszuk a magyar nemzet alkotmányát, óh jaj nekünk, ha nem álljuk utját annak a szörnyű, miniszterelnök-buktató obstrukciónak.

És Tisza, féltvén a fejét, ilyen módon igyekszik utját állani annak az obstrukciónak, mely legyen bár akármilyen káros, ellene mindig jogosult. Ilyen módon, mely frívol; mert Thalyék leszerelésének az ára és szerencsétlen, mert szerencsétlensége a nemzetnek. De szerencsétlensége lesz a miniszterelnököknek is; mert tettének nyomában harag és

átok fog foganni, mely elsőpri őt arról a helyről, hová nem méltó.

Nekünk olyan miniszterelnök kell, kiben forró nemzeti érzés lobog és nem a megalkuvás szelleme, aki lefelé hajlik, de fölfelé nem hajlik és nem török, aki félelem nélküli bátor szószólója a nemzet kívánságainak, akit a reakció meg nem rettent, de ellenállásra ösztönöz, szóval olyan miniszterelnök kell nekünk, aki nem Tisza István!

Nyirbátor és Vidéke.

(Rovatvezető: **Kuton Benóni.**)

E rovat hivatása.

— Írta: **Kuton Benóni.** —

A „Szabolcs” igen t. szerkesztősége tudatában hiánypótló voltának, rendelkezésére volt szives bocsájtani Nyirbátor és vidékének közügyei megvitatására e rovatot.

Hogy e tette nem szorul dicséretre, az annyira világos, hogy azt analizálni fölösleges és biztosak vagyunk affelől, hogy Nyirbátor és vidékének értelmisége eleget fog tenni ama — rewanche erkölcsi — kötelességének, melylyel a „Szabolcs”-nak tartozik.

Egy rovat áll tehát rendelkezésünkre, hogy városunk és vidékének közjavát szolgálja. — De világítsuk meg kissé, van-e szükség e rovatra? Vizsgáljuk meg e kérdést tárgyilagosan, minden subjectiv gondolattól mentesen.

Közismert tény, hogy a mai társadalom nem nélkülözheti a hírlapot. A modern tudományok alaptétele, hogy a társadalom „szerves lény”! Mint ilyennek szervei, részei vannak, amelyek nélkül nem lehetne az, ami.

A hírlap egyik legfontosabb szerve a társadalomnak. Ami az egyénre nézve a nyelv, a szellemi kihatás, a gondolat közvetítője, az a társadalomra nézve — a hírlap. Beszélő nyelv nélkül néma az egyén, hírlap nélkül ép ily nyomorék, néma a társadalom.

Vidékek társadalma élő tagja a nagy magyar társadalomnak. A nagy magyar hírlapirodalom tehát csak úgy lehet az egész magyar társadalomnak megfelelő beszédes

Technikai munkatársunk a budapesti telefonközpontban.

Hétfőn lapunknak egyik belmunkatársa Budapesten járt, ahol azon megtiszteltetés érte, hogy a világhírűvé vált telefonközpontot megtekinthette. Ezt nagy kitüntetésnek kell venni, mivel a központ a nyilvánosságtól a legnagyobb mértékben el van zárva és azt a magasabb rangú posta tisztek és az azokhoz tartozók is csak az esetben tekinthetik meg, ha arra Szalay Péter miniszeri tanácsos elnökgazdától esetenként és személyenként, külön-külön írásbeli engedélyt kapnak. Ezen rendelkezést olyan szigorúan veszik, hogy az angol postaigazgatóság főmérnöke is, akit kormánya a központ tanulmányozására küldött ki, 3 napig várta a Budapesttől távol levő elnökgazdátó hazajövetelét. A központ berendezése ugyanis olyan finom kivitelű, hogy azt a portól, párától a legnagyobb mértékben óvni kell. Munkatársunk szakképzettségét azonban a vezérigazgatóság is ismeri és ez alapon a legnagyobb készséggel adta meg, az elnökgazdátó az engedélyt.

* * *

A központ ismertetését munkatársunk röviden összeállította és azt a következőkben adjuk le:

Olvasóink bizonyára szívesen fogják venni, ha Magyarország egyik legnagyobb nevezetességét, a budapesti telefonközpontot ismertetni fogom. Ezen intézetnek olyan híre van, hogy messze földrészekről jönnek csodájára s így Amerikából, Ázsiából (China) is eljöttek a szakemberek megnézni. Európának pedig csak nem minden állama elküldte már a maga megbízottjait a világ legnagyobb telefon-technikai alkotásának megtekintése végett. A telefonozás terén hazánk messze elhagyta az összes európai államokat, sőt Amerikát is, mert míg még ott is az izzólámpás berendezéssel csak kisebb központok létesítettek, addig Budapesten egy 40.000 előfizető bekapcsolhatására szolgáló központot készített a kereskedelemügyi miniszer.

A telefon berendezéseknél megkivánjuk azt hogy

a kapcsolások mind rövidebb idő alatt létesíttessenek,

a kapcsolásoknál a beszélgetések háborítatlanul történhessenek,

a beszélgetések befejezése azonnal és félre ismerhetlenül jeleztessék

a kezeléshez minél kevesebb személy legyen szükséges, és hogy

a berendezés ne legyen túl drága.

Ez időszerint az említett kívánságoknak legjobban a Western Electric Co. rendszere felel meg. E szerint készítették a budapesti

központot és e szerint van tervbe véve a nagyobb központok átalakítása. Rendkívüli értéket ad a fővárosi telefon központ berendezésének az, hogy: *magyar gyártmány*. Az Ujpesten lévő „Egyesült Villamossági Részvénytársaság” készítette azt és annak egész tervezetét magyar mérnökök állították össze.

A Nagymező utca 54. száma alatt lévő és egyenesen a központ céljaira épült 3 emeletes palotának a 2-ik emeletén van a nagykapcsoló terem. Az épület úgy van beosztva, hogy a terem távol az utca zajától esik. Általában véve mindazon intézkedés meg van téve melylyel a terem, a zavaró külbefolyásoktól mentesíteni lehet. Ebbe a terembe van bevezetve a Budapesten ezidőszerint mintegy 10.000-re tehető előfizetőtől 2—2 szál vezeték. Hatalmas föld alatti kábelek egyesítik magukba a 20.000 szál huzalt. A belső berendezés azonban olyan, hogy 40.000 előfizetőt lehet bekapcsolni, mely esetben 80.000 vezeték fog a főtéréből kiindulni. Egy-egy kezelőnek 150 előfizető van beosztva s így állandóan 67 személy ül a hatalmas kapcsoló szekrény előtt. Ezt azonban úgy kell venni, hogy bármelyik kezelő az összes előfizetőkkel tud kapcsolást létesíteni, de csak a maga csoportjából jelentkező hívók foglalkoztatják. Minden kezelő előtt egy olyan négyszögletes tábla rész van, melyet kinyújtott karral beér és ezen mezőn

Szörme boák

Jäger alsó ruhák, harisnyák, keztyük, Férfi és női fehérneműek.

Nyakkendők, zsebkendők. Legujabb női ruhadíszek, bőrdíszek és aplicatiók nagy választékban.

Kaphatók: **KOHN IGNÁCZ** női-, férfi-divat és rövidáru üzletében, Városház-palota.

szerve, ha a mi vidékünk társadalmának szellemi mozgalmait is kellő kifejezésre juttatja. Ehhez pedig szükséges, hogy a hírlap-irodalomnak vidékünkön is ép szerve legyen. A fővárosi sajtó nem teszi fölöslegessé, mert ez nem pótolja és nem pótolhatja a vidékét. Tudomást vesz az ország egyes részeiben végbement feltünőbb eseményeiről, — s még ezt is a vidéki lapokból meritheti a legheylesebben; — ámde az élet nem kuriózumokból, hanem tényleges életműködések szakszerűen sorozatából áll, s ezekről csak helyi organum számolhat be.

Mi is élünk itt Nyirbátor és vidékén! Emberek vagyunk és társadalmunk is van; ha még nem is elég érett, de nem is oly fejletlen, hogy mint a bölcsőbeli kised, csak egyes panaszhangokkal adjunk életjelt magunkról.

Élünk és élni akarunk! Az élet pedig nem a szervezet pusztá fennmaradásából, nem a folyton leselkedő halálnak pillanatkénti legyőzéséből áll; nemcsak ebből, hanem a fokozatos és állandó fejlődésből, a biztos cél felé való szünet nélküli haladásból.

Élünk-e és hogyan élünk? A magunk nyelvén adjunk hirt a nagyvilágnak.

Ne higyük, hogy eleget tudnak rólunk. Az egyesek és társaságok szédítően gyors forgalmában percéről-percra új bemutatkozásra van szükség. Mi sem vagyunk azok ma akik tegnap voltunk: környezetünk is megváltozott. Ismerőseink eltávoznak, elfelejtettek, meghalnak. Idegenek lépnek helyükbe. Folytonos hiradás nélkül hamar idegen lenne a világ körülöttünk, vagy mi lennénk benne idegenek.

Beszéljünk hát! Fejezzük ki magunkat! Nyilvánítsuk a mi bennünk van: megaláztatást, panaszt, vágyat, reményt, küzdelmet, vélemlényt, tervet, a fejlődés eredményeit és akadályait.

Ha van szellemi élet, van miről írni; vagy nincs talán?? vagy nem kielégítő?? — Hát legyen! és pedig legyen jobb, írjunk arról, hogy lennie kell! írjunk addig, amíg meglesz és azután írjunk tovább — róla, megtartásáról, fejlesztéséről.

E rovat feladatainak egyik legfőbbjét abban látjuk, hogy vidékünk és a világ között a szellemi érintkezést fenntartjuk. De ez még nem minden, sőt nem is a legelső.

A beszéd kifejezett gondolkodás, Gon-

dolkozni kell annak, aki beszélni akar. A bemutatkozást önismeret, vagy legalább önbírálat előzze meg. Érezzük és becsüljük a környezethez való viszonyunkat, de elsősorban magunkért kívánunk élni.

E rovat tükröt tart Nyirbátor és vidéke elé. Nem azért, hogy hiúságát ápolja, hanem hogy rendben tarthassa magát.

Az igazságot fogja keresni lankadallanul, s a hol azt, vagy annak ellenkezőjét meglátjuk, rámutatunk szépítgetés és torzítás nélkül.

Ismerteti intézményeinket és állapotunkat, a községi életet rendes folyásában és esetleges hibáival, a közélet hiányait, a társadalmi mozgalmakat és bajokat.

Odaadó szeretettel akarja és fogja e rovat szolgáltni Nyirbátor és vidékének érdekét. Éber szemekkel őrt állani s szívünk egész melegével istápolni az e gyökérszét, a testvéries békét, a városunk és vidékünk előnyére szolgáló minden ujitást és helyes intézmények keletkezését.

Igazság, pártatlanság lesz minden szavunknak, minden tettünknek vezérlője, irányítója. Mert e rovat nem magánosoké, nem legyezgetésre kibérelt hely, hanem a közér, városunk, vidékünk lakosságaé egyetemesen, melynek kell, hogy éltető napja az igazság és pártatlanság legyen.

Dolgozni akarunk és fogunk szellemi és vagyoni érdekeink fellendítésén, felvirágoztatásán.

Ez hivatásunknak, azaz e rovat hivatásának második főága.

Harmadik: az alkalom nyújtás közérdekű eszmecserére.

A jó vidéki lapot bizonyos mértékben a közönség maga szerkeszti. E szempontból az újság a társadalmi önkormányzat eszköze. Az egyesre nézve is nagy jótétemény ha kibeszélheti magát, még inkább a társadalomra nézve. A nemes erő gyarapszik és irányt lel, ha munkát végez; más erővel találkozáva, közös eredményre hat. Ezért ez uton érhető el leghamarább egy egészséges, öntudatos, fejlődés és áldásos társadalmi élet.

Tehetségéhez képest részt venni e nagy munkában: ime e rovat hivatása.

Ez a mi válaszuk arra, hogy van e szükség e rovatra?!

A rekonstrálás e nagy művéhez ajánljuk fel becsületos munkánkat, erőnket, tehetségünket. S ha erőnk, tehetségünk fogyatékos

is, mindjárt teljessé válik, ha mellénk áll városunk és vidékünk társadalmának minden jóra való tényezője, s ha csak egy por-szemmel is hozzájárul e monumentális mű megalkotásához.

Fentiek lesznek a mi hivatásunk és programunk is. Ennek megvalósítására kérjük közönségünknek megtisztelő bizalmát és támogatását.

Munkára tehát és előre!!

A kemecsei szarvasmarha kiállítás.

Vasárnap szepérdelődés mellett tartott meg a kemecsei szarvasmarha kiállítás. A felhajtás is szép volt, mert Kemecse, Székely, Tura, Gégény, Kótaj, Demecser, Beszterecz és Vasmegeyer községekből 50 gazda 84 darabot hajtott fel. Ezen kívül Gégény község kistenyésztői és 10 nagytenyésztő 120 drbos csoportot mutatott be. A sikerült-ség Szalánczy Bertalan elnök, Okolicsányi Dezső főszolgabíró és Szikszay Sándor vármegyei gazdasági egyesületi titkárnak képezi elsősorban az érdemét. Rajtuk kívül azonban sokan működtek még közre a siker biztosítására.

A bíráló bizottság Szalánczy Bertalan elnökle alatt Bartha István állategészségügyi felügyelő, Zoltán Sándor, gróf Vay Ádám, Mikecz Pál, Okolicsányi Dezső, Schütz Béla állatorvos, Hagymásy Antal és Dobránszky János tagokból alakult meg. A bizottság a következők szarvasmarháját tartotta jutalmazásra érdemesnek:

Tehenek: I-ső díjat: 60 koronát nyert Lipták András székelyi-, II-ikat: 40 koronát nyert Enyedi János kemecsei-, III-at: 30 koronát nyert Pásztor András kemecsei-, IV-et: 20 koronát nyert Hajdu János kemecsei-, V-et: 20 koronát nyert Vas Imre gégényi-, VI-at: 15 koronát nyert Adorján István turai-, VII-et: 15 koronát nyert Szilágyi Ferenc gégényi-, VIII-at 10 koronát Karafa József demecseri-, IV-iket: 6 koronát Lipták Dénes székelyi lakos tehene.

2 éves üszök: I-ső lett (50 kor.) Takács János kótaji-, II-ik: (30 kor.) Pásztor Tamás kemecsei-, III-ik: (20 kor.) Kántor Péter kemecsei-, IV-ik: (15 kor.) Pásztor András kemecsei lakos üszője.

minden előfizetőtől egy-egy, vagyis összesen 40.000 lyuk van a kapcsoló dugaszok befogadására. A 67 mezőn tehát 2,680.000 ilyen lyuk van. Ha a 40.000 előfizető meg volna akkor mintegy 400 kezelőre lenne szükség és ezek mindegyikénél 40.000, vagyis összesen ekkor 16,000.000 kontaktusra lesz szükség. Sajnálom hogy a berendezés műszaki részét e helyen nem ismertethetem és kénytelen vagyok annak csak a fővonásait körvonalazni.

A berendezés a központi telepes rendszer szerint készült. Könnyebb megérthetés végett a villamos szobacsengőkhöz hasonlítom a berendezést, melyeknél szintén csak egy telep van. Itt is bármelyik szobában nyomják meg a billentyűt a csengő melletti telep jön működésbe. Nagyobb csengő berendezéseknél minden vissza vezető ágba egy-egy előre bukó táblácska van bekapcsolva, mely delez uton jön működésbe és jelzi, hogy melyik szobából csengettek. A budapesti telefonközpontban is úgy van ez, azzal a különbséggel, hogy táblácska helyett egy kis, mint egy 4 gyertya fényű izzólámpa van bekapcsolva. Bármelyik előfizető leveszi telefonjának hallgatóját, izzólámpája a központban azonnal világítani kezd. A kezelő megkérdi a számot és a kapcsoló-vezetékek valamelyike segítségével összeköti a jelentkezőt az általa kívánt számú előfizetővel. A beren-

dezés olyan, hogy a kapcsolás alkalmával elalszik az izzólámpa, de rögtön izzásba jön mihelyt a hallgatót a beszélők bármelyike felakasztja. Természetes, hogy a kapcsolás gyorsítására és biztosítására a legmodernebb berendezés szolgál, melyet azonban csak is szakértő ért meg és így annak csak vázlatos ismertetését adom. A központban 30 volt feszültségű áramot dinamókkal állítanak elő és azt akkumulátorokban raktározzák. Az egyes utcáig földalatti kábeleken vezetik a huzalokat, ahol azok a tetőkre vezetettek fel és így egy-egy tetőtartón 100–150 huzalnál nincs több. A hívó és hívott fél vezetékéről a mikrofon által indított áram hullámzásokat a translátor nevű készülék viszi át egymásra. Minden drótpárhoz egy földzárlat mutató izzólámpa is van szerelve, mely a vezetékek megsérülése esetén jön izzásba. A központ hívásra váltakozó áramot használ. A régi berendezésnél 100 előfizetőre esett egy kapcsoló, ma dacára annak, hogy az előfizetők száma óriásit nőtt 150-re esik egy. Az előfizetők rendkívül meg vannak elégedve az új berendezéssel, mert a csengetések elmaradtak és a hallgató levétele után rögtön jelentkezik központ. A légköri electromosság ellen 3 féle villámhárító van minden vezetékbe kapcsolva. A közönség tetszésére van bizva, hogy fali vagy asztali gépeket szereltessen. Általában véve a beren-

dezés a legnagyobb kényelmet és gyorsaságot nyújtja.

Nagyon sokat tudnék még írni erről a remek alkotásról és annak egyes alkatrészeiről. A kapcsolási terem mellett vannak a mellékhelyiségek. Valamennyi pazarul van villammal kivilágítva. A személyzet kényelméről sem feledkeztek meg a tervezők. Háló olvasó, mosdó és át öltöző termek állnak rendelkezésre. Az éjjel-nappali üzem ugyanis olyan fárasztó, hogy a pihenésre és a szórakozásra szánt óráknak a kényelemben való eltöltését nagyon is megérdemli a műszaki, kezelő és ellenőrző személyzet.

A tervezésnél és létesítésnél elévülhetlen érdemeket szereztek maguknak Szalay Péter vezérigazgató, Kolozsváry Endre posta és távirada igazgató, Hollós József műszaki tanácsos, Holczman Károly főmérnök és rajtuk kívül még sokan. Elismerés illeti a kezelőket is, akik a legnagyobb igyekezettel törekszenek a fárasztó munkát lehető gyorsan végezni. Köszönetemet fejezem ki végül Holczman Károly műszaki igazgató urnak is szakszerű magyarázatáért, kit kalauzolásomra az elnökigazgató ur rendelt ki.

Budapest, 1904. okt. 11.

Siposs Árpád.

A legkiválóbb tanúrok és orvosoktól, mint hathatós szer-

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábadozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

HIREK.

1 éves üszök: I-ső lett (40 kor.) Balog József kemecsei-, II-ik (15 kor.) Pásztor Tamás kemecsei-, III-ik (8 kor.) ifj. Teremi István demecseri-, IV-ik (6 kor.) Adorján István turai lakos üszöje.

Jótartásért díjaztatott: Pethő Elek kemecsei és Lipták András székelyi lakos 4—4 koronával.

Bika gondozásért a kemecsei kisbirtokosok bikapásztora 10 kor. és a kemecsei nemeselek bikapásztora 6 kor. kapott.

Diszoklevelet nyert Jármay Márton kótaji-, Tóth Miklós kótaji-, Haas Ignác kemecsei-, Burger Pál pazonyi és Okolicsányi Dezső kemecsei lakos gazdasága.

Dicsérőoklevél íteltetett Szalánczy Ferenc nyirbogdányi és Kállay András nagyhalászi lakosok gazdálkodásának.

Elismerő-oklevelet kapott Vas Imre vasmegyeri-, Mikecz Pál kemecsei lakosok és Gégeny község kisbirtokosága.

Pásztoridj címén Jármay Márton, Tóth Miklós, Haas Ignác és Burger Pál alkalmazottait 4—4 koronával jutalmazta a bíráló bizottság.

—rens.

IRODALOM.

Gyakorlati utmutatások a villamos világítás kezelésére.

Ezt a címet viseli egy igen érdekes és értékes kézi könyv, melyet Dokupil Gyula, lapunknak tevékeny munkatársa állított össze. A nagy közönség által is megérthető irmodorban tárgyalja a villamos világítás kezelését és elmondhatjuk, hogy nagyon hézag pótló munka, melynek hiányát eddig is nagyon éreztük. Lapunkban is több felszólamlás történt a nagy közönség részéről különösen az árammérők ellen és tapasztaljuk, hogy a bizalmatlanság még ma sem szűnt meg. A közönséget ugyan némileg megnyugtatta az, hogy sürgetésünkre a váallalat beszédette és felülvizsgáltatta a városunkban levő, mintegy 400 drbot kitevő árammérő órákat, de még ma is sokan hiszik azt, hogy azokat egyáltalán véve nem lehetett megjavítani. Dokupil nagyon helyesen fogja fel a dolgot, amidőn kitanítja a fogyasztót, hogy 2 drb 16 gyertyás lámpának egy órában át való bekapcsolása esetén az árammérő mutatójának megközelítőleg egy órával kell tovább haladnia. Mindenki tehát, — ha kételeyei támadnak — saját maga is meggyőződhet órájának helyes vagy helytelen működéséről. A társaságok eddig az árammérők működéséről felvilágosítást adni vonakodtak és most a munka szerzője megmagyarázza az árammérők szerkezetét és az azok esetleges rossz működésének az okát. A közönség így felvilágosítva óvni fogja az óráját és egyéb villamos berendezését a káros befolyásoktól, amiből ugy az áramtermelő társaságokra mint a nagy közönségre csak is előny származhat.

Az árammérőn kívül hosszasan foglalkozik a házak külvezetékével az ólombiztosítókkal, a kiiktatók és kapcsolókkal, a belső vezetékkel, a világító testekkel, az izzó és ivlámpákkal. A motorokról és az élettani hatásról is közöl ismertetést. Szóval az egész mű nagyon praktikus beosztású és a villamvilágításnak nagyelönyeire, ugyszintén a felesleges árapazarlások elkerülhetésére a villamos világítás veszélytelenségére nagyon ügyesen tanítja ki az olvasót. Az utasításban foglaltak figyelembe tartása mellett rövid idő alatt a fogyasztó több megtakarítást ér el, mint a mennyibe a munka kerül. A fővárosi szaklapok és a napilapok rendkívül meleg hangon irnak ezen műről s a midőn gratulálunk a szerzőnek eme munkájához, mi is mint egy nélkülözhetlen kézi könyvet nagyon melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Kapható a szerzőnél, ára 50 fillér. Jövő számunkban szemelvényeket közlünk az élvezetes nyelvezettel írott és ugy a szakértőkre, mint a laikusokra nézve megbecsülhetetlen füzetből.

Sps.

Előfizetési felhívás. Az évnegyed bekövetkezte alkalmából, felkérjük lapunknak azon járatóit, akik az előfizetési díjakkal hatralékban vannak, sziveskedjenek a hatraléki összeget kiadóhivatalunkhoz lehető mielőbb beküldeni. Midőn megyénk és városunk m. t. közönségét a lapunkra való előfizetésre felkérjük, utalunk lapunknak változatos tartalmára és azon kedvező körülményre, hogy munkatársaink között több kiváló író neve olvasható. Az előfizetési feltételek a címlapon olvashatók.

Közgyűlés. Megyénk törvényhatósága, e héten tartotta meg őszi rendes közgyűlését. A közgyűlés elhatározta, hogy Debrecen város és Sárosvármegye törvényhatóságainak a magyar nyelv és jelvények jogainak küllképviselleteinknél való érvényesítése érdekében a képviselőházhoz intézett feliratát támogatja. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy felír a képviselőházhoz, hogy a királynak a Rákóczy Ferencz hamvainak hazaszállítására vonatkozó elhatározása törvénybe iktattassék. Zoltán István és Dobos Imre főszolgabírókat, kiváló tevékenységük elismeréséül a VII-ik fizetési osztályba léptették elő. Ezen kívül több kisebb és nagyobb fontosságú ügyet intéztek el.

Kinevezés. A nyiregyházi kir. pénzügyigazgató Nagy Andrást a nagykállói, Osváth Sándort pedig a nyiregyházi kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Az igazságügyminister, Paál Andor, tiszalöki járásbírósi irnokot a debreceni ítélőtáblához helyezte át.

Nagy idők tanuja. Szolnoki Jármay Ferencz, volt negyvennyolcas honvéd főhadnagy, megyénk bizottsági tagja, e hó 10-én Komoróban 73 éves korában elhunyt. Temetése nagy és általános részvét mellett ment végbe.

Eljegyzés. Vettük a következő értesítést: Bodó Mártha, Groksa Lajos jegyet váltottak. Nyiregyháza, 1904. október 9.

Névváltoztatás. Bottenstein Berta, Géza és Rudolf nevének Bartosra való változtatását a belügyminister megengedte.

Elhunyt menyasszony. Oszinte részvétet keltett ama gyászshir, hogy krasznikvajdai Szentimrey Mária, dr. Kauzsay Ödön, megyénk aljegyzőjének arája, megszűnt élni. A korán elhunyt, kedves halottat, általános részvét kísérte sirjába.

Ablakon át meglöttek. Furman András, szekeres tanyai lakos szerdán este korán lepihent. A gazda magához szólította egyik gyermekét és azt gyógyozgatta. A házi aszszony az ablak közelébe ült és varrogatott. Egyszerre csak fegyver dördült. Furman Andrást halantékon találták az ablakon át belőtt srétek, aki vértől boritva, eszméletlenül hanyatlott ágyára. Az apja mellett játszó, nevetgélő gyermeknek az ijedségen kívül egyéb baja nem történt. Furmanné csak percek múlva tért magához a rémülettől, amikor segítségért kiáltozott. A tanyabeli lakosok összefutottak és borzalommal látták a vakmerő tett halálos kimenetelét. A vizsgálóbíró másnap kiszállt a tanyára. A vizsgálat erélyesen folyik, de az eredmény az ügyészség titka. Bármí volt előzménye a rettenetes gyilkosságnak, elszomorító, hogy népünk között akad olyan, aki ily rettenetes bűnre vetemedik.

Megszökött rablók. Mult vasárnap izgalmas jelenet folyt le a helybeli kir. törvényszék épülete közelében. Hajdúvármegye területén ugyanis különösen egy kóborló cigány csapat tömérdek büntetett, kihágást követett el. A veszedelmes csapat kére kerítése tekintetéből, minden lehető elkövettek a hatóságok, mely végre sikerült is. A csendörök kísérték az elfogott bandát, de egy nem várt pillanatban úgy szét futottak a rablók, hogy néhány óra leforgása után, már Nagyálló környékén kóboroltak. A kállai csendörök szintén ismerték a többször büntetett, számtalan bűnösét által terhelt csavargókat, tehát letartóztatták őket. Az ékes példányokból

kilenc darabot szállítottak Nyiregyházára, hogy a törvényszéknek átadják. A törvényszéki épület kapujában, egy pillanat alatt futásnak eredt a kilenc bűnös, de hármát sikerült visszatartani. A meglepett csendörök fegyverhez nyultak, de a járt utcában, sűrű épületek között löni nem mertek, hanem üldözöbe vették a szökevényeket. Szemtanuk beszélnek, hogy olyan futást, mint a megszökött cigányok műveltek, embertől feltenni alig lehet. Voltak, akik fel akarták tartóztatni a marcona alakokat, de kés villogott kezükben s mindenki félreállt előllük. Az itt állomásozó csendörök, rendörök azonnal kivonultak és üldözték a vakmerő tolvajokat. Igen ám, de a bujtos fái, a levágtatlan tengeri kóró, árkok, bokrok, segélyükre voltak a menekülőknök, akik után a csendörök lövöldöztek is. Tisztességes polgár, nem képes el sem képzelni azon tömérdek gazságot, amit a cigányok elkövetnek és nincs törvény mely megzabolázza eme rablás, gyilkosságból élő ronda népet.

Királytelek-Görög-szállás. Ennek a két vasuti állomásnak a neve ministeri engedéllyel átszereltetett. Az utasokra ebből rendkívül sok kellemetlenség származik, mert az új elnevezést kevesen tudják és téves leszállások állanak elő. Rosszabbítja a helyzetet az, hogy a jelenlegi Görög-szállás átszálló állomás is. Felhívjuk ezen körülményre az üzletvezetőség figyelmét és ajánljuk, hogy a kalauz hangosan kiáltsa mindig Görög-szálláson az átszállást, Királytelken pedig azt, hogy Görög-szálláson lesz az átszállás. *Egy póruljárt utas.*

Elragadt lovak. Zajác János, e hó 9-én egy szekér hordóval igyekezett a tokaji ut mentén levő egyik szőlőbe. Utközben a lovak valamitől megriadtak és vágatni kezdtek, amikor a lovak vágattak, a hordók egyenkint hullottak le a szekérről, melynek zajától a lovak mégjobban megrémültek és még örületesebben rohantak. A kocsis igyekezett megfékezni a lovakat, így a lovak közé esett, melyek megragadtak és a vérbe borult embert addig hurcolták, míg a szekér szét nem hullott. Az összetört, véres sártól fel nem ismerhető embert élet és halál között lebegve vitték az itteni közkórházba, ahol a legfigyelmesebb ápolás alá vették s talán sikerülni fog az életnek megmenteni.

Felhívás. Amennyiben az új szabályrendelet a jövő év elején életbe fog lépni, így jó előre felhívom egy a két mint az egyfogatu bérkocsi, valamint a személyszállító taliga tulajdonosokat, hogy az 1905-ik év május hó első felében egy szakértő bizottság és állatorvos jelenlétében fogom kocsijaikat, taligájukat, lovaikat és azoknak szerszámait megvizsgálni. Ennél fogva felhívom már most, ugy a két, mint az egyfogatu bérkocsi, valamint a személyszállító taliga tulajdonosokat, hogy a régi rozoga elavult kocsijaikat, taligáikat és szerszámait cseréljék ki újjal, mert aki ezen rendeletnek arra az időre eleget nem fog tenni, az a piacra való kiállástól azonnal elfog tiltatni, valamint azok is a kik időközben nem fognak gondoskodni azoknak jókarbantartásáról. Megjegyzem, hogy a kocsik, szerszámok egyszerű kifestését el nem fogadom, azokat figyelmen kívül hagyom, ugy fogom tekinteni, mint akik a rendelkezésemnek eleget nem tettek. A vizsgára való megjelenés idejét annak idején tudatni fogom. Nyiregyháza, 1904. okt. hó 10. **K e r t é s z B e r t a l a n** rendőrfőkapitány.

A Fiume-Amerikai vonalon folyó hó 20-án indul a Pannónia melyre már is annyian jelentkeztek, hogy egy részüknek a visszamaradástól kell tartani. A társulat figyelmességére vall az, hogy ezen utasokat külön vonaton Antwerpenbe szállítatja és gyors járatu hajón viteti át a tengeren külön díjazás nélkül. November 10-én fog indulni az Ultona nevű hajó Fiuméből, de ezen időn belől is elutazhatnak a kivándorlók amennyiben azokat a hajóstársaság saját költségén olyan hajó állomásra szállítatja vonaton, ahonnan ezen időn belől is indul hajó. Bővebb felvilágosítással Britz Miksa (iskola u.) nyiregyházi megbízott szolgál.

A szüret legtöbb helyen és pedig kedvező eredményre ért véget. A bor ára is türehető, mert 6—8 kr. helyett 12—20 krajcárral fizették a mustot.

A tőzsdei árzárlat és a Szabolcs.

Lapunk régebben felhívta Májerszky Béla polgármester figyelmét arra, hogy a tőzsdei árfolyamnak a postán való kifüggesztése nem felel meg a célnak, mivel a gazdálkodók — tehát épen azok, akik legjobban rá vannak utalva a felvilágosításra — csak elvétve fordulnak meg ott. Indítványt tettünk arra, hogy a polgármester a buzatéri városi mázsa épületén egy táblát tétessen ki és azon a legutóbbi árfolyamot, minden hetivásárnapján a városi szegődvényesekkel irassa ki. Lapunknak ezen számát egy kísérőlevél kapcsán a kereskedelemügyi minisztériumnak is beküldöttük és rámutattunk arra, hogy a nyiregyházihoz hasonló a helyzet csaknem az egész országban. A kereskedelemügyi miniszter, amiként Budapestről értesítenek bennünket, elrendelte, hogy ezután a tőzsdei árzárlatot az ország összes posta- és táviró-állomásaival hetenként háromszor (hétfőn, szerdán és szombaton) a táviró-állomás ajtaján, kapuján vagy hirdető-tábláján való kifüggesztés végett táviratilag közöljék. Hogy ez az intézkedés minél szélesebb körben érvényesülhessen elrendelte azt is, hogy ezek az árjegyzések nemesak a táviró-állomásokon, hanem a gabonavásárok valamely alkalmas helyén is kifüggesztessenek, azonfelül pedig azokban a vásártartó községekben, hol postatáviró-állomás nincsen, a tőzsdei ártudósítás a járási központból közigazgatási uton hasonló célból közöltessék. Ugyancsak lapunk volt az, amely rámutatott arra is, hogy a meteorológiai intézetnek távirati jelentései csak a postán van kifüggesztve, holott ritka város az, amelynek a postája a beltéren legyen. Nyiregyháza például egy mellékutcában, a központtól csaknem egy negyedórnyira van a postaépület és annak is az udvarán van azon tábla, amelyen az időjelentés ki van függesztve. Rosszabbítja a helyzetet az is, hogy a postán tulnyomólag szolgaszemélyzet fordul meg, amely nem érdeklődik a kifüggesztés iránt. A kereskedelemügyi miniszternek és a polgármesternek figyelmébe ajánlottuk, hogy a városház-palotának az erkélye alatt a postaihoz hasonló táblát kellene kifüggeszteni és azon a feliratok megváltoztatását a levélgyűjtő postaszolgával, vagy a városi alkalmazottak valamelyikével mindennap ki lehetne egészíttetni. Nagyon üdvös a miniszternek azon intézkedése, hogy a nagyobb városokkal távirati uton közli a várható időjárást, de a jelenlegi állapotot csak fél munkának lehet minősíteni és épen ezért újlag felhívjuk rá a miniszter és az illetékes helyi hatóságok szíves figyelmét.

A debreceni szintársulatnak városunkba 3 napra való érkezéséről már adtunk hírt, most csak azt jelezzük, hogy a társulat iránt városunk és a környék szokatlan érdeklődést tanúsít és a jegyek elkelése már biztosítva van.

Az állatorvosok szabadságolása. A földmivélsügyi miniszter az állami állatorvosok szabadságolását rendeleti uton szabályozta. A nyolc napnál rövidebb ideig tartó szabadságot a főispántól, a hosszabb szabadságidőt pedig a ministertől kell kérni, s a kérvényben meg kell említeni azt is, hogy a kérvényező az év folyamán apró részletekben már mennyi szabadságot élvezett? Ha ez apró szabadságolások összege meghaladja a 21 napot, akkor újabb szabadságot minden esetben csak a miniszter adhat.

A gazdák termelő-bizonyítványa. A pénzügyminiszter tudatja a hatósággal, hogy a föld-

mivélsügyi miniszterhez intézett átiratában kijelentette, hogy a gazda termelő-bizonyítványa, kizárólag arra a célra, hogy azzal a hadsereg részére tett ajánlatoknál az ajánlatot tevő félnek termelő-minősége igazoltassék, bélyegtelenül állíthatók ki. Elrendelte egyszersmind a miniszter, hogy ezeket a bizonyítványokat teljesen díjtalanul adják ki a hatóságok, mert a cél az, hogy a hadsereg ellátása az állam gazdasági életével kellőleg összeforjon. Ez pedig addig még megközelíthetőleg sem érhető el, a míg a földműves nép a kézbevásárlással nyújtott hasznot kevésebbül nem ismeri s ki nem használja. Ebben pedig jelentékeny akadály az, hogy egyes helyeken a hatóságok a termelő-bizonyítványok kiadásáért díjat követeltek, s így a kis mennyiséggel rendelkező gazdát az előzetes kiadás elriasztotta a tárházak fölkérésétől. Ennélfogva ezentul a termelő-bizonyítványt teljesen ingyen és bélyegtelenül kell kiadni.

Az anyakönyvi reform. Az állami anyakönyvekről szóló új törvény, a mely szerint minden községi és körjegyző egyszersmind anyakönyves is lesz, a kormány 1905. jan. elsején lépteti életbe. A végrehajtási utasítás, mely már a napokban meg fog jelenni, az eddigi jegyzőkönyv-formát meg fogja szüntetni; ezentul az anyakönyvi bejegyzéseket csak rubrikákba írják be.

A takarmányhiány nagy gondot okozott gazdálkodóinknak. A kedvezőre fordult időjárás mellett azonban felfrissültek a legelők, sőt sok helyen sarjot is lehetett kaszálni. Az őszi hosszúnak ígérkezik, a vetések szépen fejlődnek, így a takarmány túlmagas ára kezd alászállani, mert a megjavult legelőkön, jó vetéseken legeltetni lehet.

Üresedésben levő állások. Karász községben 1000 korona javadalommal rendszerített segédjegyzői állás van üresedésben, melyre a pályázati kérvények f. hó 25-ig a kisvárdai szolgabíróhoz adhatók be. — A nyírbaktai körjegyzői állásra, melynek javadalma 2000 koronára tehető, a pályázati kérvények a nyírbátori szolgabíróhoz f. hó 20-áig adhatók be.

Hirdetmény. Nyiregyháza rend. tan. város által a cselédnyilvántartásról alkotott és 1903 október hó 1 napján életbe lépett szabályrendelettel egy olyan intézmény nyert létesítést, amely úgy a közrendészet, mint a cselédtartó gazda-közönség nézve nagy fontossággal bír. Ugyanezért arra töreksem, hogy ezen intézményt tovább fejlesszem és az ahhoz kötött célok elérése érdekében tökéletesítem. Ezen célnak kíván szolgálni azon saját hatáskörömben tett intézkedésem, amely szerint a szolgálathban álló cselédek szolgálati könyvei, a t. évi november hó 1 napjától kezdődőleg, a cselédnyilvántartó hivatalban fognak őrizet alatt tartatni, oly módon, hogy a nyilvántartó hivatal, a bejelentő gazdának, a bejelentésről és a letétbe helyezett könyvről igazolványt ad, és csak ezen igazolványnak a visszaadása mellett fog a könyv az illető cselédnek kiadatni. Midőn ezt ezennel közhírré teszem, felhívom a város cselédet tartó közönségét, hogy ezen intézkedésben, valamint egyáltalán a cselédnyilvántartás intézményében ösmerje fel a saját jól felfogott érdekét, és az alkotott szabályrendelet 3-ik §-ának, amely szerint a város területén minden gazda köteles a hozzá beszegődött cseléd könyvét, a szolgálathba lépést követő napon, de legkésőbb 3 — a tanyán lakók legkésőbb 8 nap alatt, a város rendőrkapitányi hivatalánál nyilvántartás végett bejelenteni — a legpontosabban tegyen eleget, annyival inkább, mert ennek elmulasztása kihágást képez, s a kihágást elkövetők szigorúan fognak megbüntettetni. Nyiregyháza, 1904. október hó. *Kertész Bertalan*, rendőrfőkapitány.

Vakok kérése a magyar gazdákhöz. A vakokat gyámolító országos egyesület már régebbi idő óta tart fenn foglalkoztató műhelyt, a melyben az általa befogadott világtalánokat kosárfonásban, kefekötésben kiképezteti s így tisztességes kenyérkeresethez juttatja. A vakokat gyámolító egyesület beadványt intézett az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóságához, a melyben arra való tekintettel, hogy a vakok munkájához

szükséges nyers anyagnak: nemes fűznek, lószőrnek, sertének stb. megszerzését a közvetítő kereskedelem nagyon megdrágítja, tegye lehetővé, hogy ezeket az anyagokat közvetlenül a gazdától vásárolhassa. Kéri egyúttal, hogy tagjainak figyelmét a vakok készítményeire hívja föl, továbbá pártfogolja a földmivélségi miniszterhez az egyesület segítségére benyújtott kérvényét. Ugyancsak értesülve, hogy az O. M. G. E.-ben szimpatikus fogadásra talált a beadvány s az egyesület iparkodni fog azt a legkedvezőbbben elintézni.

Gazdátlan jószágok. Thasson 1 drb. 4 éves daru szőrű tehenet-, Oroson 1 drb. 8 hónapos fehér ártány sertést fogtak fel, melyet az előjárásnál lehet átvenni.

Iparunk fejlődése. A hazai ipar tért foglal minden oldalon. Iparágak, melyeket csak hírből ismertünk azelőtt, ma már nagy tökélyre vergődtek nálunk is. Ilyen a kelme és szörmfestés és vegyítisztítás. Azelőtt csak külföldön léteztek ily gyártelepek. Így Berlinben egy Spindler nevű kelmefestő gyár több ezer munkást foglalkoztat állandóan. Nálunk a Kovald Péter és Fia cég honosította meg ezen iparágot és tette széles körökben ismertté. Három évtized előtt alapította meg szerény kis műhelyét és ma egy nagy 3 emeletes gyár hirdeti a cég nagyságát. A munkások száza találnak itt kenyeret. A gyár a legújabb technikai vívmányokat vette segítségül berendezkedésére, megfelelő tehát minden igénynek. Uri és női ruhák, kelmék, butorszövetek, függönyök, szörmek, fehérneműk és ágytollak tisztítanak itt. Ugyisint nagy tökélyre vitte a gyár a selyem, kelme-, és szörmfestést. Ruhák, öltönyök egészben, és fejtve festetnek. Ugyisint végáruk, függönyök és csipkeneműk is. Rég óhajtott kívánalomnak tesz eleget a gyár, mikor az egész országban képviselőket létesít és alkalmat ad arra, hogy a megrendelő közvetlenül is előadhassa kívánalmait. — Nyiregyháza Kovácsi Jenő női ruha kelme, selyem, vászon és fehérnemű áruháza van megbízva. A megrendelések itt épp oly árban vétetnek föl, mintha közvetlenül a gyárban történtek volna és amellet a fél megtakaríthatja a csomagolás költségeit és az azzal járó fáradságot.

Ezen lap kiadóhivatala, valamint Magyarország, Ausztria és Németország összes egyéb újságai- és folyóiratainak kiadóhivatalai Mosse Rudolf hirdetési irodájával megegyeztek, miszerint ezen czég összes irodáiban hirdetések ugyanazon feltételek mellett vállaltatnak el közlésre, mint az újságok kiadóhivatalaiban. A hirdetőre, ki hirdetései közlése céljából Mosse Rudolf hirdetési irodájához fordul, ezáltal több költség, vagy egyéb kiadás nem háramlik, sőt inkább jelentékeny előnyökben részesül, mely előny különösen a hirdetésre használt újságok számának növekedésével, tetemesen gyarapodik. Többek közt: elégséges többlet újság részére is egy kézirat beküldése; az összes hirdető újságokról egy számla állíttatik ki, és így a hirdető minden egyes újsággal való leszámolástól megkíméltetik; tartós és nagyobb hirdetési megbízásoknál a hirdető megfelelő árendedményben részesül. Költségvetések és hirdetési minták készségei szolgáltatnak. A hirdetések célszerű fogalmazására, és a mindenkor célnak legmegfelelőbb lapválasztásra nézve kimerítő felvilágosítások szívesen adatnak. Mosse Rudolf hirdetési irodája minden nagy városban saját irodával rendelkezik, hazánkban: Budapest, IV. Ferenciek-tere 3.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogyzó- és zúzó-gépeire felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagy üzemi préseléshez készített „kettős kosaru” sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem egy darabban is könnyen ki lehet venni, 1901. évi tomesvári, az 1902. évi

egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Minden konkurrencia ellenére legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja ez országnak ma is a Pesti Hirlap. Mert politikája népszerű; minden irányban független, szókimondó; a nagyközönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hű tolmácsa. Cikkirói, tárcairói, szaktudósítói, humoristái az ujságíró-világ jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karácsonyi ajándékul kapja a Pesti Hirlap nagy képes naptárát s kedvezményes áron rendelheti meg a Divat Szalon című kitűnő divatlapot. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár (negyedévre 7 korona, a Divat Szalonnal együtt 9 korona a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, V. ker., Váci-körút 78) küldendő.

Érdekes mai hirdetési rovatunkban található Sámuel Heckscher senr Hamburgi szerencse jelentése. Ezen cég a nyeremények gyors és titoktartás mellett kifizetések által az itteni vidéken is a legjobb hirt szerzette meg. Ez által ezen hirdetésre már e helyen is felhívjuk a t. olvasó figyelmét.

Uj tizkoronás bankjegy. A Magyar-Osztrák Bank, mint Bécsből jelentik, még az idén ősszel új tizkoronás bankjegyet fog kibocsátani, mert a mostanit nagyon könnyen lehet hamisítani. s már eddig is tömérdek hamitványt hoztak forgalomba. Az új bankjegyen lesz valami titkos jegy, amelyet állítólag lehetetlen utánözni.

Mindenféle tüzijáték, löpor, bor taposó zsák és hordó dugók legjutányosabb árban beszerezhetők HIRSCHLER MÓR cégnél. (Nyiregyházán, az Orosi- és Iskola utca sarkán.)

Termény árak:

Buza	9-00 — 9-20
Rozs	6-50 — 6-70
Árpa	6-90 — 7-00
Zab	6-50 — 6-60
Tengeri	8-00 — 8-10

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

— Érvényes 1904. október 1-től. —

1. Nyiregyházáról Debreczen felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6-50, 10-24, 2-34 06-42, 08-52; Császárszállásról (6-58) — (2-42), (6-50) (09-09); Ujfehértóról 7-12, 10-44 2. 56 07-04, 09-35; Debreczenbe érkezik 8-04, 11-31, 3-48, 07-50. 011-05; Budapest k. pu.-ra érkezik 1-50, 06-40, 09-35, 05-45, X

2. Nyiregyházáról Szerencs felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 9-31, 5-32, 09-05; Királytelekről 9-45, 5-45, 09-23; Görög-szállásról 9-55, 06-01, 09-36; Virányos 147 sz. órház (10-01) — — Vaskapu 148 sz. órh. (10-07) — — Rakamazról 10-14, 06-15, 09-55; Szerencsre érkezik 10-52, 06-51, 010-43; Budapest k. pu.-ra érkezik 07-00, X, 6-35.

3. Nyiregyházáról Csap-felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 6-55, 11-53, 06-48; Sóstóráról 7-07, 12-04, 07-00; Sóstószőlőtelep 340 sz. órh. (7-11) (12-08) (07-05;) Kemecseről 7-27, 12-20, 07-18; Nyir-Bogdányból 7-37, 12-29, 07-28; Keék 349 sz. órh. (7-40) (12-32) (07-32) Demecserből 7-53, 12-40, 07-47; Pátróhárról 8-07, 12-52, 08-00; Kisvárdáról 8-31, 1-10, 08-21; Fényes-Litkéről 8-46, 1-22, 08-35; Komoró 369 sz. órh. — — (08-42) Thuzsérrel 9-04, 1-36, 08-54; Csapra érkezik 9-30, 2-00

09-21; Munkácsra 11-29, 3-12, 010-45; Ungvárra 11-37, 3-52, 010-31.

4. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7-00, 06-54 Nagy-kállóból 7-44, 07-29, Kállósemjénből 8-19, 08-02, Máriapócs 8-43, 08-22, Nyirbátorból 9-30, 08-53, Mátészalkára érkezik 10-28, 09-47.

5. Nyiregyházáról Tiszapolgár felé induló vonatok: Nyiregyházáról indul 7-20, 9-31, 5-37, Királytelekről 7-43, 9-45, 5-56, Görög-szállásról 8-11, m. 10-05, 06-26, Bashalomról 8-23, m. 10-13, 06-38, Tiszaeszlárról 8-32, m. 10-19, 06-48, Kisfásföldhárról 8-43, m. 10-27 06-59, Hajnalosról 8-56, m. 10-36, 07-12, Tiszalökre érkezik 9-07, m. 10-43, 07-23, Tiszalökről 9-15 X 07-36, Rázomról 9-27 X 07-46, Tiszadadáról 9-55 X 08-12, Tiszadobról 10-16, X 08-25, Tikosról 10-32, X 08-47, Tiszapolgárra érkezik 10-50, X 09-05.

6. Tiszalökről Debreczen felé induló vonatok: (motorkocsi menet) Tiszalökről indul 04-46, 12-59, 3-36, 07-41; Egyházardó 2. sz. órh. (04-56), (1-09), (3-46) (07-51); B.-Szt-mihályra érkezik 05-04, 1-16, 3-53, 07-58; onnan indul 05-05, 1-17, 3-54, X; Debreczenbe érkezik 7-40, 3-34, 06-12.

7. Nyirabrányból Debreczen felé induló vonatok: Nyirabrányból indul 5-34, 09-28, 6-27, (g 8-14) 10-56 (g 3-24), (g 3-24); Debreczenbe érkezik: 06-32, 10-11, 7-26, g 8-46, 11-37, g 3-55.

8. Debreczenből Nyiregyháza felé induló vonatok: Debreczenből indul 8-13, 12-19, 4-11, 06-56, Ujfehértóról 9-04, 1-11, 5-02, 07-54, Császárszállásról (9-15,) (1-22,) (5-13) —, Nyiregyházára érkezik 9-24, 1-31, 5-22, 08-13.

9. Szerencséről Nyiregyháza felé induló vonatok: Szerencséről indul 05-10, 8-47, 5-08, Rakamazról 05-55, 9-35, 5-44, Vaskapu 148 sz. órh. — — (5-49) Virányos 147 sz. órh. — — (5-54,) Görög-szállásról 6-12, 9-55, 06-11 Királytelekről 6-22, 10-04, 06-20, Nyiregyházára érkezik 6-35, 10-16, 06-32.

10. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok: Csapról indul 6-06, 2-56, 06-14, Thuzsérrel 6-34, 3-21 06-42, Komoró 369 órh. (6-43) — — Fényes-Litkéről 6-61, 3-35 07-00 Kisvárdáról 7-13, 3-51, 07-17, Pátróhárról 7-29, 4-04, 07-33, Demecserből 7-49, 4-16, 07-48, Keék 349 számú órh. (7-56), (4-23), (07-56) Nyir-Bogdányból 8-01, 4-28, 08-01, 4-28, 08-01 Kemecseről 8-11, 4-33, 08-14, Sóstószőlőtelep 340 óh. (8-24), (4-49), (08-27,) Sóstóráról 8-30 4-55, 08-35 Nyiregyházára érkezik 8-41, 5-05, 08-47.

11. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok: Mátészalkáról indul, 03-33, 1-40, Nyir-Bátorból 04-38, 2-57, Mária-Pócsról 05-01, 3-25, Kálló-Semjénből 05-26, 3-54, Nagy-Kállóból 05-50, 4-26, Nyiregyházára érkezik 6-22, 4-58.

12. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok: Tiszapolgárról indul 03-15, 1-50, Tikosról 03-32, 2-09, Tisza-Dobról 03-52, 2-35, Tisza-Dadáról 04-12, 2-56, Rázomról 04-28, 3-14, Tiszalökre érkezik 04-36, 3-24, Tiszalökről indul 04-51, m. 9-08, 3-26, Hajnalosról 05-04, m. 9-16, 3-38, Kisfás-Földhárról 05-18, m. 9-25, 3-51, Tisza-Eszlárról 05-30, m. 9-32, 4-02, Bashalomról 05-42, m. 9-38, 4-11, Görög-szállásról 6-17, 9-55, 4-33, Királytelekről 6-33, 10-04, 4-50, Nyiregyházára érkezik 6-54, 10-16, 5-13.

13. Debreczenből Tiszalök felé induló vonatok: (Motoros üzem) Debreczenből indul 05-35, 12-11, 4-25, Büdzentmihályra érkezik 7-52, 2-30, 06-56 Büdzentmihályról indul 04-03, 7-53, 2-31, 06-58, Egyházardó 2. sz. órh. (04-10,) (8-00,) (2-38,) (07-05,) Tiszalökre érkezik 04-20, 8-10, 2-48, 07-16.

14. Debreczenből Nyirabrány felé induló vonatok. Debreczenből indul g. 12-27, 3-56, g. 06-51, 07-58, 02-50, 05-10. Nyirabrányba érkezik (g. 12-58), 4-45, (g. 07-25), 08-56 03-34, 05-56.

15. A Nyiregyháza-vásáros naményi vonal még nincs megnyitva, de az rövid időn belül várható.

16. A nyiregyházi orsz. vásárok napjain külön vonat indul Debreczenből 6-01, Ujfehértóról 7-13, Császárszállásról 7-28, Nyiregyházára érkezik 7-38. Nyiregyházáról vissza indul 5-23. Császárszállásról 5-33. Ujfehértóról 5-50, Debreczenbe érkezik 06-55.

Jegyzet: Az idő órák és percekben közép-európai számítás szerint van kitüntetve.

0 = az órák előtt az éjeli órákat jelzi. *Cursiv*-val megkülönböztetett vonat 1904 okt. 31-én megszűnik. ( )-be tett számok a feltételes megállást jelenik. m = motorosüzem; g = gyorsvonat a többszemélyvonat. — A vonat megállás nélkül áthalad. X A közlekedésnek folytatása nincs.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsös.

Lapunknak ezen cikket közlés végett a földművelésügyi m. k. miniszter 8327/04. eln. sz. alatt küldte be.

Tudnivaló a z állami faiskolákról. Hogy a kiscgazda a termelésre ajánlott, jobb és nemesebb gyümölcsfákból kiültetésre való oltványt olcsón és biztosan beszerezhesse, evégből a földművelésügyi miniszter gondoskodásából Baján, Buda-Eörsön az Erzsébet gyümölcsstelepen, Fogarason, Kecskeméten, Kis-Béren, Kis-Szobonben, Kolozsváron, Lőcsén, Lugoson, Mezőhegyesen, Nagy-Bocskón, Orosházán Privigyén, Seps-Szent-Györgyön, Szolyván, Tarczalon, Tordán, Trecsenben, Ungváron, Zala-Tihanyban és Zilahon állami faiskolákat rendezett be, a honnét december hó 1-éig a biztos fajtaú oltványok darabját, a két méter magas fákat 80 filléren, az alacsonyabakat 60 filléren, az egész alacsonyakat, különösen a barackfákat pedig 40 filléren meg lehet rendelni. Kiscgazdák, telkeszek és tanítók a vármegyei alispán útján folyamodhatnak a földművelésügyi miniszterhez fákért kedvezményes árban is, a midőn a fákat darabonként 20 fillér árban kaphatják meg. Az ily folyamodványok azonban évenként legkésőbb december hó 31-ig a m. kir. földművelésügyi miniszterhez terjesztendők fel; mert a később érkező kérvények tekintetbe már nem vehetők.

Ha valamely község kiscgazdái kérnek ily kedvezményes áru gyümölcsfákat, a kérvényhez egy névsoros kimutatás csatolandó, a melyben minden egyes gazda neve és az általa kért fák félésege, valamint darabszáma is külön lesz kimutatandó.

Az őszi teendők ismertetése után vissza térek újra az ajánlható gyümölcs fajok ismertetésére.

A nyári vagy kajszinbarack azért igen fontos gyümölcsünk, mert ezt északi szomszédaink a szabadban nem termelhetvén, majdnem egész Német-, Lengyel, és Oroszországot mi látjuk el barackkal és e tekintetben velünk más ország versenyre nem igen kelhet. Gyümölcse friss állapotban, továbbá lekvárrá párolva, aszalva és pálinkává főzve egyaránt értékesíthető. A sárgabarack csakis a bortermő vidékeken vagy északról védett völgyekben, zárt udvarokban tenyészik jól s csak itt termelhető. Oly helyek, hol ápril elején gyakori a dér vagy a fagy — nem alkalmasak baracktermelésre, mert ezen időtájt, tehát korán szokott virágozni. A mi a talajt illeti, szereti a kötött és mészben gazdag meleg fekvésű agyagos vagy a márgatalajt; de igen jól diszlik a homokban is, feltéve, hogy az nem vadvizes, mert a vizes altalajú helyeken gutaütést kap, ekként sok fa szokott elpusztulni. Vadon e gyümölcsnem fája nem fordul elő, van azonban az alföldi homoki szőlőkertekben egy apró gyümölcsű, keserű magu fél-vad fajtaú: a tengeribarack vagy vadkajszin (potyogó baracknak is hívják), melynek gyümölcse csak pálinkafőzésre való, s a melynek magjából kelt csemetére homoktalajokon czélszerű a kiválóbb kajszinbarack fajtákat nemesíteni. Egyébként lehet a sárgabarackot szilvára, sőt mandolára is nemesíteni.

Nagyban termelésre legajánlatosabb a Magyar legjobb, a Korai magyar, a Nancy és a Nagyszombati.

Az őszi barack egyike a legkényesebb, de egyuttal a legizletesebb és jövedelmezőbb gyümölcsneknek. Csakis a bortermelésre alkalmas vidékeken, déli, melegfekvésű védett helyeken diszlik.

Miután az északi szomszédos országokban ezen gyümölcs nem termelhető szabadon

az eddiginél sokkal többet kellene belőle termelnünk, mert elég jól és könnyen értékesíthetjük.

Kötött meleg és mézben eléggé gazdag talajt kíván. Élete nem tartós ugyan; de ültetés után való évben már teremni kezd és így termelése a rövid életű fa mellett is kifizeti magát. Mandolára vagy szilvára szoktuk nemesíteni; bár a jobb fajták magját elvetve, sokszor nemesítés nélkül is elég jó és használható gyümölcsöt nyerhetünk. Hűvösebb égalj alatt csak a falak déli oldala mellett lehet termelni. Vannak magvaváló és duránzi, továbbá vannak szőrös gyümölcsű vagyis igazi őszibarack fajták; de vannak kopasz, meztelen őszibarack fajták is. Ezen utóbbiakat nagyban termelve nehezebb eladni.

Termelésre ajánlható fajták:

Korai érésűek: Amsden, Arkansas, Korai Alexander, Watterloo.

Közép érésűek: Báró Dufour, Fehér és piros Magdolna (Madelaine), Douéi szép, Vezzerle duránzi.

Késői érésűek: Gyümölcskertek királynéja, Salway, Lord Palmerston, Nagy Kedvelt (Mignonne), Olga királyné, Vénus emlője. Kopasz barackok: Lord Napier, Galopin, Viktória.

A cseresnye a legelső gyümölcsünk a szabadban és főleg május végén érő korai fajtáit igen jó áron ellehet adni.

A hideg fenyves vidékektől eltekintve, másutt mindenütt előfordul a cseresnye vadon is az erdőkben és magas, szálas fán termő apró gyümölcsével a madarak táplálkoznak, miért is madárcseresnyének szoktuk nevezni. Ennek a magvaiból kelt csemetékre nemesítjük kiválóbb cseresnye fajtáinkat és ekkor szép erős, magas törzsű tartós fákra tehetünk szert.

A cseresnye a kötött, kövecses, de mézben gazdag talajt kedveli és ebben lesz tartós életű. A cseresnyét olthatjuk a sötétvörös színű és apró szemű vadmeggyre vagy pedig a szagokérgű és apró fekete gyümölcsű sajmeggy-csemetére is és ez esetben a fáink hamarabb is teremnek; de az ezekre nemesített fa nem lesz oly nagy és tartós,

mintha azt az erdei madár-cseresnye csemetéjére nemesítettük volna. Korán érő, továbbá igen későn érő nagyszemű, ropogós husu cseresnye fajták gyümölcse könnyen eladható; ellenben annál nehezebben tudjuk a puhahusu hólyagos (hajagos) és apró szemű, kesernyés ízű fajtákat elárúsítani; ez utóbbiakból a legtöbbször csak cseresnyepálinka készíthető. Lehet különben a cseresnyét megaszalni, sőt lekvárt is főzhetünk belőle.

A legajánlatosabb fajták a következők: Korai érésűek: Heintze-féle korai, Korai koburgi fekete szivcseresnye, Korai fekete májusi cseresnye.

Későbbi érésűek: Mezei ropogós, Disznódi fűszeres, Korkoványi, Nagy herczegnő, Hedelfingeni óriás, Nagy fekete ropogós és Dönissen sárga ropogós cseresnyéje.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

HIRDETMÉNY.

A Kótaji utca 48. szám alatt 3 szobás, melléképületekkel ellátott

1903-ban épült lakóház több évre BÉRBE KIADÓ.

Az ugyanazon utcában **60 sz.** alatt levő kényelmes, melléképületekkel ellátott lakóház kedvező feltételek mellett, 600 □ szőlő és jól kezelt gyümölcsösrel eladó

Értekezhetni: TORNAY ISTVÁN

fűszer üzletében ugyanott.

K. 14587/1904.

Pályázati hirdetmény.

Nyiregyháza város tanácsa az alább megjelölt állásokra pályázatot hirdet.

1. A városi gőz és kádfürdőnél pénztár kezelő felügyelői állásra az 1904. évi november hó 1-től 1905. évi nov. 1-ig, fizetése havonként 80 korona, fűtés, világítás és lakással, mely áll egy szoba és egy konyhából.

2. Gépész állásra az 1904. évi nov. hó 1-től, 1905. évi nov. hó 1-ig, fizetése havonként 60 korona, lakása egy szoba, hozzá fűtés és világítás.

3. Fürdősi állásra, mely díjtalan, részére egy kis férő helyiség biztosított, ki is tartozik maga mellé 1 férfi és 2 nő személyt alkalmazni.

Mindezen állások a város által egy hónapra felmondhatók.

A pályázati kérvények október hó 22-ik napjának déli 12 órájáig adhatók be a polgármesteri hivatalba.

Kelt Nyiregyházán, 1904. évi október hó 14-én.

Bogár Lajos,
h. polgármester.

Bérbeadási hirdetmény.

A város egyik legforgalmasabb mellékutcájában, újépületben, **2 szobás**, kényelmes, előszobával, pincével, istállóval ellátott lakás, pince esetleg istálló nélkül is kedvező fizetési feltételek mellett minden órán kiadó.

Ugyanott egy **hentes vagy mészárszék** esetleg a fenti épületekkel vagy anélkül szintén minden órán kiadó.

Értekezhetni **Fixler Salamonnál**, Kosuth-utca 21. sz. a.

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi „Korona” épületben levő zálogkölcsön intézet helyiségében **folgó évi november hó 9-én délután 3 órakor** a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany ezüst s egyéb ingó zálogtárgyak hivatalos közeg közbejöttével nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Miről úgy az érdekelt elzálogosítók, mint az árverésen résztvenni kívánók ezennel értesítettek.

Nyiregyháza, 1904. október hó 14-én.

Práger Károly,

zálog-kölcsön-intézet tulajdonos.

Keztyü

Ez idő szerint legújabb a **Mocho** igen szép színekben mérték szerint is.

Legvékonyabb glacé női 1 frt 20

Tengeri kutyaőr férfi 1 frt 20

Mieder

és **egyenestartó** a legjobb szabásu, mérték szerint is.

Legfinomabb szappanok és illatszerek: Borkabát szörmebéléssel. Solingeni acéláru szigoruan szabott gyári árakban kaphatók:

Blumberg József

keztyü, fűző és sérvkötő készítőnél gummi és betegápolási cikkek gyári főraktára.

Nyiregyházán, Városház-tér 2.

Legnagyobb nyeremény szerencse esetén 600.000 Márk

SZERENCSE JELENTÉS!

Nyereményekért az állam szavatol.

Meghívás a részvételhez, szerencse eseményhez.

Hamburg városa által kezkeskedett nagy sorsjátékra, melyben **8 millió 325.120 Márk**

biztos nyereménnyel sorsoltatik. A főnyeremények ezen nagyon előnyös sorsjátéknál következők. A lehető legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600,000 Márk**.

1	dij	á	300,000 Márk.	1	nyeremény	á	40,000 Márk
1	"	"	200,000	1	"	"	30,000
1	"	"	60,000	7	"	"	20,000
1	"	"	50,000	1	"	"	15,000
2	"	"	45,000	11	"	"	10,000
1	"	"	40,000	26	"	"	5,000
1	"	"	35,000	83	"	"	3,000
1	"	"	30,000	106	"	"	2,000
1	nyerem.	"	100,000	145	"	"	1,000
1	"	"	60,000	532	"	"	300
1	"	"	50,000	146	"	"	200

Ezen sorsjáték, mely 7 osztályból áll 85000 sorsjegyre 41.225 nyeremény nyel és 8 díjjal úgy, hogy megközelítőleg a sorsjegyek felének biztosan nyerne kell. Az 1-ső osztályban szerencse esetén a legnagyobb nyeremény 50.000 Márk, emelkedik a 2-ik oszt. 55000, 3-ik oszt. 60000, 4-ik oszt. 65000, 5-ik oszt. 70000, 6-ik oszt. 80000, 7-ik oszt. 600.000 Márk.

Az első osztályra, melynek huzása hivatalosan megállapított, kerül:

Egy egész eredeti sorsjegy	6.—	márka
Egy fél	3.—	"
Egy negyed	1.50	"

A befizetés a következő osztályokra u. m. A hivatalos nyeremény táblázat, melyen az állami czimer látható, kívánatra ingyen és bérmentve megküldöm.

Minden résztvevő a megtartott huzás után azonnal felszólítás nélkül a nyeremény jegyzéket kapja.

A nyeremények kifizetése közvetlen általam, a feleknek gyorsan, titoktartás mellett eszközöltem.

Rendeléseket kérek postautalványon, de utánvét mellett is történhetik.

Forduljanak tehát rendeléseikkel a közeledő huzás miatt azonnal, legkésőbb november hó 5-ig bizalommal

Sámuel Heckscher senr.
banküzlethez Hamburgban.

Lichtmann Vilmos

különlegességi gazdasági gépek és
műszaki cikkek gyári raktára

NYIREGYHÁZÁN.

Raktáron tart és szállít: jobb gyártmányu, mindennemű gazdasági gépeket. A közeledő őszi időnyre különösen ajánlja legkedveltebb **szóró- és sorvetőgépeket**; egyetemes **acél-ekéket**; egyéb talajmunkáló gépeket; továbbá: **borsajtókat és szőlőzuzókat**.

Az általános takarmányszűke miatt pedig sürgős beszerzésre ajánl:

takarmánykamra berendezéseket és különálló szecs kavágókat

kézi- járgány-, és gőzerőre.

Ezenkívül elvállal: **malom és szeszyár berendezések** létesítését és minden e szakba vágó üzleteket **előnyös feltételek** mellett.

Főüzlet: Nyiregyházán, Gróf Károlyi-
téren (a Vasut-utca mentén.)

Fiók-üzlet: Mátészalkán.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a
legolesőbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

Gőzmalom bérbeadás.

Felsősimapusztán, Nyiregyházához $\frac{1}{2}$ órai járásra a Csenyery Gyula-féle stabil 18 lóerjű géppel, 2 kőre és egy hengszékkal, 2 szita és szecs kavágóval berendezett gőzmalom azonnal több évre bérbe kiadó.

Feltételek a tulajdonosnál a helyszínén, vagy a kiadóhivatalban megtudhatók.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

Erzsébet-szanatórium- sorsjegyek

részletfizetés melletti előrúsitására

FUCHS H. váltóháza

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u 1.

Alkalmi vétel.

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók a legolesőbb órák és ékszerek

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótálása mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor. Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Ütő inga órák 10 korona 5 évi jótálása mellett.

8 napos sulylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától feljebb.

Ezüst óraláncok kövel, vagy hosszú, darabja 4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koronától feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis esomagolás számított fel.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy esomag Cozapor.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt beszélt:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljeseen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Polytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegyen, becstelenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegyen és becstelenség-től megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezkeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 137), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek).

Hatóságilag engedélyezett VÉGELADÁS!

Nyiregyházán, Pazonyi-utca 5. sz. a. levő

NAGY E.-féle

üveg-, porcellán- és lámparaktár

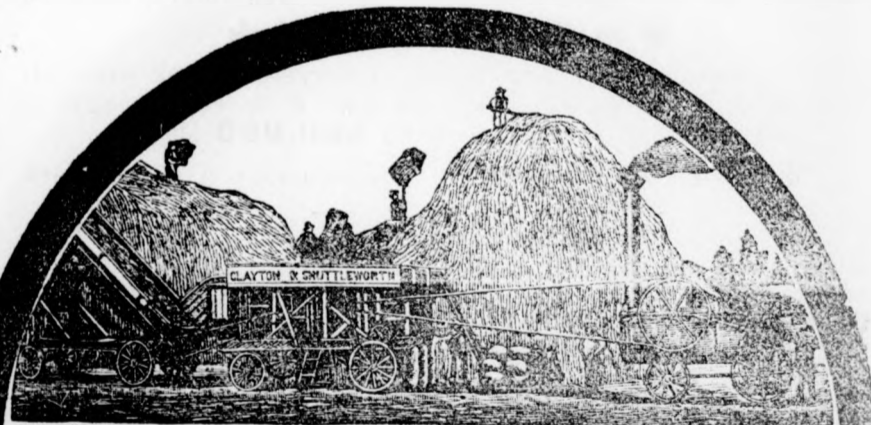
teljesen feloszlik, miért is abban hatóságilag engedélyezett végeladás fog tartatni.

Az üzletben felhalmozott üveg-, porcellán-, lámpa és tükörárak, továbbá majolika, teracotta és china-ezüst disztárgyak, alpacca és más fajta evőeszközök, fatálcák, vas mosdó-asztalok, képeretek és még igen sok itten fel nem sorolható árucikkek **gyári áron alul lesznek kiárúsítva.**

Egy kettős számú Wertheim-szekrény eladó. Az üzleti berendezés egészben vagy részben eladó.

Az üzlethelyiség átadó.

Hatóságilag eng. **végeladás.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavágók, repavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál

Nyiregyházán.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.
Angol és Schottis kelmék ruhákra és
costümökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis sely-
mek egyes blousokra nagy választékban
Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és
cérnavásznak, fehér és színes asztal-
készletek, törülközők, zsebkezdők.

Legújabb barchetok, flanellokban nagy rak-
tár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Őszi divat ujdonságok!

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-
takarók, ágyterítő készletek, csipke- és
gyapju függönyök

rendkívül nagy választékban.

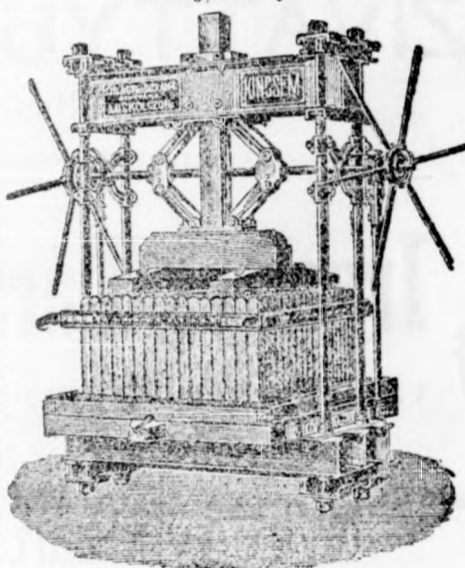
Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és
legújabb kivitelben, gazdag választékban
vannak raktáron s **a legszolidabb
árak mellett** árusítatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri:

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony :
I-ső díj, aranyérem.

Árjegyzék ingyen.

BORSAJTÓK

„Kincsem“, „Hegyalja“, „Könyök-szer-
kezetű“, „Mobile“, és „Aczelorsós“,
a hegyaljai bortermelők legkedveltebb
borsajtói.

Legújabb rendszerű
kettős kosaru sajtók,
nagyüzemű préseléshez.

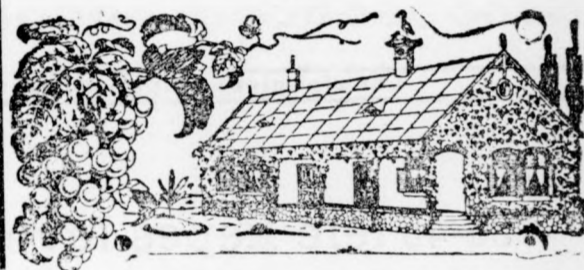
Főelőnyei:

**A must sehol sem érintkezik vasré-
szekkel! Egyszerű kezelés! Óriási
erőkifejtés! A törköly egy darabban
és könnyen kivethető! Egy ember
által könnyen kezelhető!**

Szőlőzuzók és bogyzók!

„Villám“ legújabb centrifugális
bogyzó és zuzógépek.

**SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára, MISKOLCZON.**

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind
kuszó természetű) mert nagyjából ha megnő is, termést
nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lu-
gasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátták házukat
az egész szőlőérés idején a legkifűnőbb muskatály és más édes
szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház,
melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető
nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítések-
nek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb hely-
yet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-
háládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalo-
gus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét
egy levelezőlapra tudatja.

Czím:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya,
u. p. Székelyhid.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy :
bevásárlási utamból hazaérkeztem.

Női- és gyermek-felöltő!

Női modell!!

Kalaptermemet az ujdonságok legújabb és legolcsóbb vivmányaival ruháztam fel, ugymint:
a legdivatosabb és legfinomabb fekete és színes havelok, őszi kabátok

tíz koronától feljebb.

Fekete és színes őszi köpenyek 18 koronától feljebb.

Téli modell különlegességek női és gyermek felöltőkben, bámu-
latos olcsó árak mellett nálam kaphatók:

Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda,**

legnagyobb női divat, felöltők, és mode
kalap áruháza, Tokaji-utca 1. száml.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

➔ Páris Modell kalapjainak egyedüli elárúsítója ➔
Szabolcsmegyében.

Óriási választék
selyem és flanell
blousokban

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő és kalap áruháza

RÓZSA LAJOS utóda

Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

1904. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek óriási nagy választékban. Nagy raktár párisi és berlini modell női és gyermek felöltőkben.

Óriási választék
selyem és flanell
blousokban.

Meglepő olcsó árban kaphatók.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látkepeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

kaphatók.

*****
Jegyzői, ügyvédi, végrehajtoi és az élet szükségleteibe vágó

különféle nyomtatványok raktára.

Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek.

Írópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerk.

Előfizetések az összes hirlapokra és folyóiratokra
díjitalanul eszközöltetnek.

Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját
gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

kaphatók

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

HÖLGYEK ÉS URÁK FIGYELMÉBE!!

Főleg a t. vevő-közönségnek ruházati cikkekben szükségletét a fővárosból fedezni, mert én igazi fővárosi izléssel a legelegánsabb divatos

NŐI ÉS FÉRFI RUHAKELMÉKET

óriási választékban hoztam az őszi és téli idényre raktárra. Továbbá

állandó nagy raktár:

ruha és blous selymek-, vászon és damaszt áruk-, fehér és színes asztalkészletek-, törülközők és zsebkendőkből. Csipke és szövet függönyök, ágyterítők, paplanok, (méret után is) barchetek, flanelek, mintázott és sima bársonyok, plüschök, téli kis- és nagykendők, Himalája schalok. (Plaid.)

MENYASSZONYI KELENGYE.

➔ Kész női fehéremű és ágynemű, meglepő szép és jó kivitelben, el nem képzelhető olcsó árban. ➔
Minták vidékre bérmentve küldetnek. Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

Kiváló tisztelettel: **KOVÁCSI JENŐ.**